

ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΗΣ

ΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ

Τὰ παράδοξα τῆς τελευταίας ἀπεγραφῆς, Πρωτεύουσα δὲροκέφαλη ἢ Πῶς ἐχτίσθη ἡ Ἀθήνα. Τὸ σχέδιον τοῦ Κλεάνθη καὶ τὸ σχέδιον τοῦ Κλέντζε. Οἰκόπεδα στὴν ἄκρην Αἰέλου μὲ...20 λεπτά τὸν πῆχυ ἢ ὁδὸς Βουλευαρίου ἢ Μεγαλοφάντασα σχέδια. Ἡ ἱστορία τῶν συνοικιῶν Νεαπόλεως. Τὶ ἔγραψε ὁ μέγας Προύστ γιὰ τὸ Σχέδιον τῶν Ἀθηνῶν κ.λ.π.

Μὰς μὲ τ' ἄλλα παράδοξα ποὺ ἐπαρουσίασε ἡ τελευταία ἀπογραφή εἶνε καὶ τοῦτο: ὅτι 152.881 ἄτομα κατοικοῦν ἐκτὸς τοῦ σχεδίου Ἀθηνῶν! Καὶ ἀλήθεια, ἂν ἀνεβῆ κανεὶς στὴν ψηλότερη οὐκιά τῆς πρωτεύουσας, πρὸς τὸ Λυκαβηττὸν, θὰ ἴδῃ τὸ πανόραμα τῆς πόλεως νὰ ἐκτείνεται τεράστιον παντοῦ ὅπου φτάνει τὸ μάτι: Ἀπὸ τὶς πλαγιὰς τοῦ ὄρους ἄνευ στὴν Πάρνηθα, καὶ ἀπὸ τὰ Τουρκοβούνια ὡς στὸν Ἐλαιώνα, καὶ πρὸς τὴν θάλασσαν. Λένε ὅτι οὐτὸ τὸ Παρίσι δὲν ἔχει τὴν ἔκτασιν, ἀδιάφορον ποὺ εἶνε ἐνε πικνοκατοικημένο, ἐνῶ ἡ Ἀθήνα μὰς φαίνεται σὰν ὁλοτατοῦ γρη῏ς ἔξοδοιαιάρας. Τὸ Σχέδιον τῶν Ἀθηνῶν ἔχει τὴν ἱστορίαν του, καὶ μάλιστα ἀρκετὰ περιέργου:

Ὅταν ὁ Βασιλεὺς Ὀθων ἀπεφάσισε νὰ μεταφέρει τὴν πρωτεύουσαν τοῦ Κράτους ἀπὸ τὸ Ναύπλιον εἰς τὴν Ἀθήνας, δύο ἀρχιτέκτονες τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, ὁ Κλεάνθη καὶ ὁ Σάουβερ ἀνέλαβον νὰ συντάξουν τὸ σχέδιόν της. Ἦσαν καλὰ τὸν τόπον, τῆς ἰδαιωτικῆς καὶ ὑγιεινῆς συνθήκης τῆς πόλεως, ἦταν γεμάτοι αἰσιοδοξία γιὰ τὸ μέλλον τῆς Ἑλληνικῆς πρωτεύουσας, καὶ ἀκόμη εἶχαν, φαίνεται, μέσσα τῆς ἀρχιτεκτονικῆς δαιμόνιοι. Συνέταξαν λοιπὸν ἕνα σχέδιον νέου Ἀθηνῶν πῶν σήμερον μόνον σὰν ὄνειρον ποὺ ἔφυγε γιὰ πάντα μνηστέον νὰ τὸ φανταζόμεσθε. Ὅτι, συνάβραζε ὁ νοῦς τῶν δύο ἐκείνων ἀρχιτεκτόνων δὲν εἶνε δυνατὸν περὶ νὰ ἐκτελεσθῇ, ἐκτὸς ἀν γρημισοῦσθον ὅλαι αἱ Ἀθήναι καὶ χτισθῶν ἀπὸ τὴν ἀρχή.

Ὅσοι θέλουν νὰ ἴδων τὶς λεπτομέρειας καὶ τὴν ἐπιβλητικότηταν αὐτοῦ, ἄς ζητήσουν τὸ σχεδιαγράμμα ποὺ σώζεται ἀκόμη, κρημασμένο σὲ κἀποιον τοίχῳ τῆς Δημοαρχίας Ἀθηνῶν.

Σύμφωνα μὲ τὸ ἱστορικὸν ἐκεῖνον σχέδιον, ἡ πόλις ἔπρεπε νὰ ἐπεκταθῇ μᾶλλον πρὸς δυσμὰς, δηλαδὴ πρὸς τὸν Ἐλαιώνα, ἐνῶ τὰ μέρη ποὺ βρισκόνταν πρὸς βορρᾶν καὶ ἀνατολὰς τῆς Ἀκροπόλεως ὄφριοντο ὡς ἀρχαιολογικοὶ τόποι, γιὰ νὰ γίνων ἀνασκαφαὶ καὶ ν' ἀνοικοχθῶν δρόμοι περικύκλιον. Ἐκεῖνον ὅμως ποὺ ἐχαρακτήριζε τὸ σχέδιον καὶ τὸ ἔκανε πράγματι ἐπιβλητικὸν, ἦταν ἡ πρόνοια ποὺ ἐλάμβανον οἱ σχεδιασταὶ τοῦ νὰ παρουσιασθῶν τὰς Ἀθήνας σὰν πόλιν Ἐρωδολικῆ καὶ ἀναξίαν τῆς ἀναγεννωμένης Ἑλλάδος. Διαβάσουμε λοιπὸν σὲ τὸ σχετικὸν Βασ. Διάταγμα τῆς 10 Ὀκτωβρίου 1834:

Ἡ Δημόσιος Κῆπος καὶ ἡ Ἀγορὰ θέλουσιν ἀποτελέσει πλατεῖαν μὴ περιλειπούμενην ὑπὸ τῶν οἰκοδομῶν τῆς Ἀγορᾶς, ἀλλὰ κατὰ μέρος γενιαιόουσαν μετ' αὐτῶν. Ἡ μεταβολὴ δ' αὐτῆ καὶ ἡ διαμόρφωσις τῆς ἀντεῦθεν μελλούσης, νὰ προκύβῃ πλατείας, εἶτε τοῦ Κῆπου, θέλει ἐκτελεσθῇ κατὰ τὸ συνημμένον σχέδιον, διδομένης προσοχῆς ὥστε ἐπὶ τῶν πρὸς τὸν Κῆπον ἑστραμμένων ἀντιδίων, ἡ ἀνωτέρα ὄροσφ τῶν κυκλῶν ἢ ἀποσφύραιται πρὸς τὰ ἔσω οὐτὸς ὥστε ἐπὶ τῶν ἀντιδίων, νὰ σχηματισθῶν δώμα. Ἄλλο ἄρθρον τοῦ Διατάγματος, τοῦτοῦ ὄριζει ποὺ καὶ πῶς θὰ χτισθῶν τ' Ἀνάκτορα, τ' Ὑπουργεῖον κ.λ.π., ἀκόμη ἐγένετο λόγος καὶ *ἰδιὰ τὴν ἀνάγειν Νομισματοκοπέλιον, εἰς τινὰ πλατεῖαν, ἐπὶ μίαν τῶν μεγαλειτέρων ὁδῶν*.

κρος καὶ τὸ πλάτος τῶν δρόμων, ὅπως αὐτοὶ ἤθελαν καὶ ὅπως τοὺς ἐσύμφερε, κ' εἶσι ἔδιναν εἰς τὴν πόλιν τὸ πρὸ ἄλλοπορδαλοῦ σχέδιον ἢ Ἀπὸ τὴν ἡμέρα ποὺ δημοσιεύθηκε τὸ Διάταγμα γιὰ τὴν μεταφορά τῆς πρωτεύουσας εἰς τὴν Ἀθήνας, ὡς στὸν Ἀπρίλιον τοῦ 1836, τὰ πρῶματα ἀκολούθησαν αὐτὸ τὸ δρόμον. Ὅταν ἡ Κυβέρνησις ἐπρόσβη στὴν δημιουργουμένην κατάστασιν, θέλησε νὰ τὴν σταματήσῃ καὶ ἐδημοσίευσεν εἰς τὴν 9 Ἀπριλίου 1836 Β. Διατάγμα *περὶ ἐκτελέσεως τοῦ Σχεδίου τῆς πόλεως Ἀθηνῶν*, ἀλλ' ἦταν περὶ ἄργα. Ἡ Ἀθήνα εἶχε πάρεϊ πειὰ τὸν κακὸν δρόμον εἰς τὸν σχηματισμὸν της ἢ Ἀπὸ τὸ σημεῖον αὐτὸ ἀρχίζει ἡ ἀδιάκοπη θλιβερὴ ἱστορία τοῦ Σχεδίου τῶν Ἀθηνῶν, ποὺ δὲν μπόρεσαν νὰ τὴν προλάβουν μήτε ἡ αὐστηρὴ γλῶσσαν τοῦ Β. Διατάγματος ποὺ ἀναφέραμε, μήτε τ' ἀπειλητικὰ ἄρθρα του, μήτε ἡ ἐπιμονὴ τῆς μηχανικῆς ὑπηρεσίας τοῦ Δήμου νὰ ἐπιβάλλῃ τὴν τήρησιν τοῦ σχεδίου εἰς τὸν σκληροτραχίλους ἰδιοκτήτες.

Ἀνάγκη ὅμως νὰ ὁμολογήσῃσιν ὅτι οἱ πρῶτοι οἰκιστὰι τῆς νέας πρωτεύουσας ἀρχίζαν μὲ συνθήκες πολὺν δυσκόλες. Γιὰ νὰ καταλάβῃ κανεὶς τί ἦταν αἱ Ἀθήναι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, ἄς διαβάσῃ τὸ ἔργον τοῦ Γάλλου Ἀκαδημαϊκοῦ Μισὲ ποὺ τὶς ἐπισκέφθηκε στὰ 1830:

Ἄν δὲν ὑπάρχει χάραγμα δρόμου, δὲν σώζεται καμμιά ρυμοτομία ἢ ἀναγκαστήματα ν' ἀκολουθήσῃσιν ἕνα μονοπάτι ποὺ περνοῦν μὲσ' ἀπὸ συντομίματα καὶ ἔρειπια. Σὲ κἀθε βῆμα μας, τὰ πόδια μας χτυποῦσαν σὲ σφοδρὸν λιθαριόν, σὲ πέτρες γρημισομένων τοίχων, σὲ σποנדύλους ἀργαίων στύλων ποὺ ἦταν οὐκασιμῶν ἀπὸ χῶματα... Ἀθλιεὶς καλύβες καὶ ὑπόστεγα ἀπὸ σανίδες ἀποτελοῦν τὰ καταστήματα, ποὺ ὀνομαζόνταν *μαγαζεῖα*, καὶ στὰ ὅποια μᾶς ἔφερε ὁ Ἀλβανὸς ὀδηγὸς μας.

Σύμφωνα μὲ τὸ σχέδιον τοῦ Κλέντζε, χαράκτικη καὶ ἀνοίχτικη κατὰ τὰ τέλη τοῦ 1834 ἡ Ὀδὸς Αἰόλου καὶ αἱ γύρω παράδοι. Στὶς 31 Ὀκτωβρίου ἀνοίχτικησαν αἱ ὁδοὶ Ἐρμοῦ καὶ Ἀθηναίων. Τὶς ἴδιες ἡμέρας ἡ Νομαρχία ἐγκράμει τὸ τελεῖον τῶν Ἀθηνῶν, ποὺ εἶχε χτισθῆ στὰ 1778 ἀπὸ τὸν διορθοῦν Βοεβόβα Ἀλὴ Χασεχί, γιὰ τὴν προστασία τῆς πόλεως ἀπὸ τὶς Ἀλβανικῆς ἐπιδρομῆς.

Λίγο ἀργότερα ἀνοίχτικη καὶ ἡ Ὀδὸς Πειραιῶς. Τὰ οἰκόπεδα ποὺ βρισκόνταν γύρω ἀπ' τοὺς νέους αὐτοὺς δρόμους ἦταν χῶμα χαράφια, γέματα θάμνων καὶ φαρμακροῦ φλόμου. Στὰ 1885, ὁ πρῶτος Δημάρχος τῶν Ἀθηνῶν Ἀνδρῆγιος Πιερράκης ἔκοψε τ' ἀγοιόχορτα αὐτὰ, βούλους καὶ χοντάκια, ἐνοικοκέρφει τὴν πόλιν.

Στὰ 1841 ἡ Ὀδὸς Βουλευαρίου (ποὺ εἶχε ὀνομασθῆ ἔτσι κατὰ παράφρασιν τῆς Γαλλικῆς λέξεως *μπουλιβά*, δηλαδὴ λεωφόρος) ἀποτελοῦσε τὸ βορειανατολικὸν ὄριον τῆς πρωτεύουσας. Κατὰ τὸ Σπετιέβριον τοῦ Ἰβλίου ἔτους, τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον Ἀθηναίων, διὰ πράξῆς του, ἀπηγόρευσε νὰ χτίζονταν σπίτια εἰς τὰ χαράφια ποὺ βρισκόνταν πρὸς τὴν Ὀδὸν Βουλευαρίου. Δηλαδὴ λίγον πρὸς τὴν ἀπὸ τὴν σημερινὴ Ὀδὸν Σταδίου. Ἐκεῖ ἐτελείετο τότε ἡ πόλις.

Ἐνας διάσημος ἀρχιτέκτων τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ὁ Λύσανδρος Κουταντζόγλου, ἐδημοσίευσεν στὸν «Αἴθων» τοῦ Φιλήμωνος μεγάλῃ μελέτῃ γιὰ τὸ Σχέδιον τῶν Ἀθηνῶν. Ἀντικρούοντας ἐκείνους ποὺ ζητοῦσαν νὰ περιορίσουν τὴν πόλιν, ἐπεξηγόουσε μὲ ἐπιστημονικὰ καὶ καλλιτεχνικὰ ἐπιχειρήματα, γιὰτὶ ὑπῆρχε ἀνάγκη νὰ ἐπεκταθῶν αἱ Ἀθήναι πρὸς τὸν ἀνωτέρω ὄριον. Ἐτόνιζε ὅτι τ' Ἀνάκτορα πρέπει νὰ γρημισοῦσιν ὡς κέντρον τῆς πόλεως, ἀφοῦ οἱ κἀποικοὶ τῆς εἶχαν σκεῦται νὰ τὴν ἐπεκτείνων κατὰ διάφορας διευθύνσεις, ἀμελέτικα. Στὴ φωνὴ αὐτῆ τοῦ Κουταντζόγλου ὀφείλεται ἴσως καὶ μὴ ἀναφορὰ τῶν Ἀθηναίων στὸ Βασίλειον, μὲ τὴν ὁποῖα ζητοῦσαν νὰ μὴν ἐπιτρέψῃν νὰ χτισθῶν σπίτια γύρω ἀπὸ τ' Ἀνάκτορα, γιὰ νὰ μείνῃ τὸ μέρος αὐτὸ ἐλεύθερον καὶ νὰ μὴν παρουσιάζετῃ ἡ πόλις σφυγτικὴ σὲ ὅλα τὰ σημεῖα της.

Σὰν νὰ μὴν ἔπαινε ἡ στενοκεφαλιὰ τῶν Ἀθηναίων καὶ ἡ ἐπιμονὴ τους νὰ χτίζετῃ ἡ πόλις ὅπως ἤθελαν αὐτοὶ καὶ ὅχι ὅπως ἤθελε τὸ ἐπίσημον σχέδιον, ἦταν καὶ αἱ ἐνοὶ ποὺ συντελοῦσαν νὰ μεγαλῶνῃ τὸ κακὸ. Δὲν ἔφταναν καὶ αὐτοὶ ἴσχυη τὴν νέα Ἀθήνα, ἀλλὰ τὴν ἤθελαν νὰ χτίζετῃ καὶ νὰ διαμορφώνετῃ κατὰ τὰ γούστα τους. Ἐσαφὰ ὁ Γάλλος περιηγητῆς Προύστ, ποὺ ἦρθε εἰς τὴν Ἀθήνας στὰ 1841, ἔγραψε ὅσα μπορούσε ἐναντίον τοῦ πρῶτου σχεδίου τῆς πόλεως καὶ ἐκάνει τοὺς Ἀθηναίους ποὺ δὲν τὸ ἀκολουθοῦν, ἀλλὰ χτίζοντὶ κατὰ τὰ γούστα τους ἔξω ἀπὸ τὴν ὀρισμένην ζώνην, σχηματίζοντας ἔτσι τὴν

ΤΙ ΓΙΝΕΤΑΙ ΑΛΛΟΥ

ΤΑ ΥΠΟ ΚΗΔΕΜΟΝΙΑΝ... ΓΟΥΡΟΥΝΑΚΙΑ !

"Ένας Γερμανός γεωπόνος, ποι' έγινε αργότερα διάσημος, όταν ήταν ακόμη μαθητευόμενος πήγε ως επιστάτης σ' ένα μεγάλο κτήμα. Το κτήμα αυτό ανήκε σ' ένα όφρανο νέο από αριστοκρατική οικογένεια που διατελούσε υπό κηδεμονίαν. Κ' έτσι ο δυστυχισμένος γεωπόνος ήταν αναγκασμένος να δίνει λόγο και γιά τὰ πὸ ἀσημαντά ἀκόμη γεγονότα και νὰ δικαιολογῆ με κάθε λεπτομέρεια και τὴν πὸ παραμικρὴ δαπάνη. Σάν νὰ μὴν ἔφθαναν ὅμως ὅλα αὐτὰ τοῦ συνέβη και τὸ ἀτύχημα νὰ φοβήσῃ ἕνα θηλυκὸ γουρουνί, ἀφοῦ ἔφαγε και τὸ ἔβνεγα γουρουνάκια τὰ ὁποῖα εἶχε γεννήσει. Ὁ γεωπόνος ἀνέκοινασε στους κηδεμόνας τοῦ μικροῦ κληρονόμου οὗ ἦ ἦν' ἀριθμὸν 311 γουρουνάκια τὴς ὁποίας ἡ ἀξία ὑπελογίζετο σὲ 183,47 μάρκα εἶχε ἀποκτήσει στις 12 Αὐγούστου ἔβνεγα γουρουνάκια τὰ ὁποῖα ἔφαγε κατά τὴν αὐτὴν ἡμερομηνίαν, και τὴν 13ην τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἀπεβίωσαν.

Στους κηδεμόνας τοῦ μικροῦ, ποὺ ἦσαν καθ' ὅλα πρῶτης τάξεως κύριοι ἀλλὰ δὲν ἔνουσσαν γρὺ ἀπὸ γεωπονία και κτηνοτροφία, φάνηκε αὐτὴ ἡ ἔκθεσις ἔντελως ἀκατανόητη. Ἐγραψαν λοιπὸν στὸν ἐπιστάτη και τὸν παρεκάλεσαν νὰ διευκρινίσῃ τὴν ἔκθεσὶ τοῦ και ἰδίως νὰ τοὺς ἐξηγήσῃ : 1) Γιατί ἔφωρσε ἡ γουρούνα. 2) Γιατί ἔφαγε τὰ γουρουνάκια τῆς.

Αὐτὸ ὅμως ὑπερέβη περὶ τὰ ὅρια τῆς ἔπισημότης τοῦ πολυβασανισμένου ἐπιστάτου ποὺ δὲν ἀνδρῆσε περὶ ἀλλὰ κἀόσης και ἀπάντησε. Εἶς τὸ 1) Γιατί ἡ γουρούνα ἀπεβίωσε δὲν μπορῶ νὰ ἀπαντήσω μετὰ βεβαιότητος διότι ἡ ἴδια ἔνοσφ ἔτρεσε δὲν με καθιστοῦσε ἐνημερωτὴς ; ὕγιεινῆς τῆς καταστάσεως. Για τὸ 2) ὅμως, γιατί ἔφαγε τὰ γουρουνάκια τῆς, εἶχα σχηματίσει σαφῆ γνώμην. Χωρὶς ἀμφιβολίαν εἶχε προαισθανθῆ τὸν θάνατό τῆς και δὲν ἤθελε νὰ μείνουσιν τὰ παιδιὰ τῆς ὑπὸ κηδεμονίαν.

ΤΕΧΝΗΤΑ ΔΟΝΤΙΑ ΣΚΥΛΛΙΩΝ

"Υστερα ἀπὸ τὰ τεχνητὰ δόντια τῶν ἀνθρώπων ἔχουμε και τεχνητὰ δόντια τῶν ζῴων. Ἡ πρῶτὴ ἐφαρμογὴ πλήρους τεχνητῆς ὀδοντοστοιχίας ἐγένε ἐσχάτως στο Λονδίνο ὑπὸ τοῦ περιφημοῦ ὀδοντοῦτροῦ Μόρλεν στο γέφυρο σκυλλί τοῦ. Το σκυλλί αὐτὸ ἐπιειδὴ εἶχε πρῶτα γεράσει και εἶχε χάσει τὰ δόντια τοῦ, δὲν μποροῦσε νὰ τραφῆ βλαρώσας και ἔτσι εἶχαν ἡμέρα μετ' ἡμέρας τὰς δυναμείας τοῦ. Ὁ κυριος τοῦ ὅμως ἐσκέψθη νὰ τὸ σωσῃ μετ' ἡν τεχνητὴν προσαρμολῆ νεων δοντιῶν. Ἐτσι, ἀφοῦ ἐξλωφορμῆσε το ζῶον τοῦ προσήρμοσε τὴν τεχνητὴν ὀδοντοστοιχίαν. Το σκυλλί στην ἀρχὴ τὰ ἔφασε και τῆς πρῶτης ἡμέρας ἐγαυγίσε και δὲν ἤθελε νὰ τραφῆ τίποτε. Ἀργότερα ὅμως, συνηθίσε, ζωνοβήρησε τὴν παλῆα τοῦ δρεξὴ και ἀρχισε νὰ καλωτῶρῃ και νὰ παχνίη.

συνοικία Νεαπόλεως.

"Έτερος Καλλιδοκῆς, ὁ ἱστορικὸς Μένδελσον Βαρθόλδης, στὸν ἐπιλόγιό τῆς Ἑλληνικῆς Ἱστορίας του, εἰρνευενταί τους δυο Ἴ�θηναίους ἀρχιτεκτονίους ποὺ πῶοι, οἱ καθῆμιον το Σχέδιο τῶν Ἀθηνῶν. Με τὴ σκληροτρεφῆ εἰρωνεία για τους μεγάλους και πλατεῖς ὁρμούς ποὺ θέλησαν ν' ἀνοίξουν, για τὰ μεγαλοπρεπῆ δημοσὶα κτίρια μετὰ ὁποῖα ἐφροντασθήσαν νὰ στολισοῦν τὰς Ἀθήνας και νὰ τὴν καταστήσουν πολὺν περικαλλί και καταπλάσσανσαν μετὰ τὸ μεγαλεῖο τῆς. Ἄν ὅμως ἐζουσε ὁ ξενος ἱστορικὸς και ἔβλεπε τὴν τεραστία ἀνάπτυξί τῆς προτεινοῦσης, θὰ μετανοοῦσε πολὺ γιά τῆς κακῆς προφητείας του περὶ τοῦ μέλλοντός τῆς.

Ἄπο τὰ παλιὰ ἔβνεγα χρόνια ὡς στὰ δικὰ μας, πόσες συζητήσεις και πόσα σχέδια γιά...τὸ Σχέδιο τῶν Ἀθηνῶν ! Πόσες συνεδριάσεις μηχανικῶν και δημοτικῶν συμβούλων ! Πόσες μεγαλοφάνταστες ἰδέες, ποὺ ἔμειναν στὸ χαρτί ! Μιά ἀπὸ τῆς τοιμηρότερες ὅμως ἰδέες εἶνε ἐκείνη τῆς κατασκευῆς μεγαλῆς λεωφόρου, ἡ ὁποία ν' ἀρχίζῃ ἀπὸ τὸ Πανεπιστήμιον, διὰ τῆς ὁδοῦ Κοραῖ καὶ φτάνῃ ὡς στὴν Ἀκρόπολι και ἀπὸ κει, ἀφοῦ ἐρρηχθῆ πέρα-πέρα ὁ ἱερὸς Βράχος, νὰ προχωρῇ και νὰ τελειώσῃ στὸ Φάληρον !

ΕΛΛΗΝΙΚΑ

ΑΣΤΕΙΑ ΚΑΙ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Τοῦ μακαρίτη Βερναδάκη

Διηγῶνται τὸ ἐξῆς ἀνέκδοτο, τοῦ μακαρίτη καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Βερναδάκη.

"Ἦταν τότε οἱ μεγάλοι καυγάδες τοῦ μετ' ὸν Κόντο ποὺ εἶχαν διαίσεσι και τὸν φοιτητικὸν κόσμον σὲ δυὸ στρατόπεδα. Μιά μέρα ποὺ μπῆκε στὴν παραδοσί τοῦ ὀ Βερναδάκης, βρῆκε στὴν ἔδρα του, ἕνα καλυθὶ ἀχυρὰ βαλ' ἔνα ἐκεῖ ἀπὸ τους Κοντικούς, ποὺ ἤθελεν νὰ τοῦ ποῦν μ' αὐτὸ πὸς ἦταν τάχα γιά νὰ τρώῃ ἀχυρὰ!... Ὁ Βερναδάκης, χωρὶς νὰ τὰ χάσῃ, γυρίζε στους φοιτητὰς και ρωτᾶει μετὸ ἔντελως φρασκό :

— Κύριοι, μήπως ἔξερε κανεῖς σας, ποῖο γαιδοῦρι ἐξέχασε ἐδὸ πάνω τὴν τροφὴ τοῦ ;

Τι ἐστὶ δίκη

Πολλοὶ ἔδωσαν τὸν ὀρισμὸ τῆς «δίκης». Σάν τὸν μακαρίτη ὅμως, και γνωστὸ γιά τὰ ἔξοκα ἀστεία του, δικηγόρο Στεφανίδη, δὲν τὴν χαρακτήρισε κανεῖς.

— Τι ἐστὶ δίκη ; τὸν ρώτησαν.

Και ἀπεκρίθη :

— Ἡ δίκη εἶνε μιά ἀγαδάδα, τῆς ὁποίας τοὺς μαστοὺς πιπλίζει τὸ Δημόσιο κ' οἱ δικηγόροι !

— Ἀμ' οἱ διάδικοι, τὶ εἶνε ; τὸν ἔναρωτήσαν.

— Οἱ διάδικοι πιπλίζουν τὴν οὐρὰ !... ἀπάντησε ὁ καυστικὸς Στεφανίδης.

Δημοσιογραφικῆς λεπτότητες

Ὁ Γαβριηλίδης ἔγραψε μιά φορὰ, γιά κάποια Ἀθηναῖα κυρία τοῦ Παλαιοῦ, πολὺ πλουσία, ἀλλὰ και ὀλίγον ἀμαρτωλὴν, κατὰ τῆς κακῆς γλώσσας τῆς τότε ἐποχῆς :

— Μὰς εἶπαν διὰ τὴν κυρίαν αὐτήν, ὅτι εἶνε περιποιητικὴ εἰς τὸ ἄκρον !

Πολλοὶ οἱ τῶν σημερινῶν δημοσιογράφων θάγραφαν ἀσφαλῶς τὸν ἴδιο χαρακτηρισμὸ, μετ' ἡν γλώσσα τῆς ἐποχῆς. Δηλαδὴ χωρὶς καμίαν ἀπολύτως λεπτότητα...

Βασιλικὰ λογοπαίγνια

Μιά φορὰ, κατὰ τὸ 1911, εἶχε οἶσει πολὺ χιόνι στὴν Ἀθήνα. Τὸ ἔστρωσε μάλιστα σὲ ὕψος μιᾶς σπιθαμῆς και διετηρήθη 2-3 ἡμέρες.

Ὁ μακαρίτης βασιλεὺς Γεώργιος, βγῆκε πρῶτος και καλύτερος γιά νὰ θαυμάσῃ τὴν Ἀθήνα χιονισμένην.

Στὴν ὁδὸν Κηφισοῦς μάλιστα τοῦρριξαν οἱ διαβάτες και μερικῆς χιονοβομβίδες.

— Χρόνια πολλὰ, Μεγαλειότατε, χρόνια πολλὰ!..

Και ὁ Βασιλεὺς μειδιῶσας και ἀνταπέδωσε, διὰ κλίσεως τῆς κεφαλῆς τὸν χαιρετισμὸν, καλαμπουρῆστων παγερότατα :

— Χιόνια πολλὰ ! Χιόνια πολλὰ !

Τὸ Σύνταγμα και οἱ Ἑλληνας

"Ὅταν ἐξεθρονίζετο ὁ μακαρίτης Ὀθων και οἱ Ἑλληνες χαλοῦσαν κόσμον ἀπὸ τὴν χαρὰ τους, γιατί ἀποχτήσαν Σύνταγμα και συζητοῦσαν διὰ τὶ εἶδος Σύνταγμα νὰ κόνουν διὰ τὴν Ἑλλάδα, ὁ μακαρίτης Νικολάρας, πατέρας τοῦ ποιητοῦ τῆς Ἐχιδνεμένης, Ἀνδρέα Νικολάρα, εἶπε τὰ ἔξῃς ἐπιγραμματικὰ :

— Δὲν εἶμαστε γιά Σύνταγμα ἀκόμα ἡμεῖς. Εἶνε ἀνάποδο ἐφοστὸ ποῦ ζητεῖται. Πὸς εἶνε δυνατόν στὸ ἐπιτελεῖς ἐγγὺν νὰ πορῶσομε τὰ παπούτσια τοῦ παποῦ. Δὲν θὰ μποροῦν νὰ τὰ σύρῃ και θὰ πῶσῃ και θὰ τσακισθῆ !..

Ἐπειτα ἀπὸ κάποια χρόνια, ὁ ἀλησμόνητος βουλευτὴς τοῦ Ἄργους Πλατούτσας, μακαρίτης τῶρα κ' αὐτός, συνεπλήρωσε παραστατικώτερα τὸν χαρακτηρισμὸ ἐκείνου τοῦ Νικολάρα, όταν ζητοῦσε ἀπὸ κάποιον Ἰγπομοῦ παράνομον ρουσαφέτια.

— Αὐτὸ εἶνε παρόνομον κ' ἀντισυνταγματικό, τοῦ εἶπε ὁ Ἰγπομοῦ. Πὸς θὰ μποροῦσε νὰ τὸ κάμω ;

Και ὁ Πλατούτσας :

— Βρὲ τὸ παρόνομον και ἀντισυνταγματικό ! Ἄν τοῦτο ἦταν Κράτος, οὔτε σὺ ἔπρεπε νάσαι Ἰγπομοῦς, οὔτε ἐγὼ βουλευτὴς νὰ σοῦ ζητῶ ρουσαφέτια !.. Ὁ Παλιός